

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

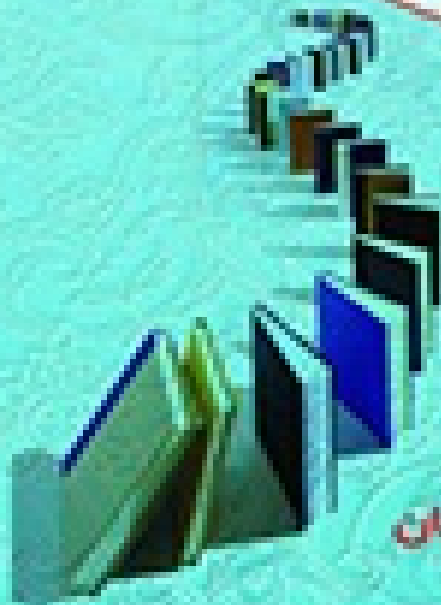
www.mamooni.com

تخته سفید

(جلد اول)

روش‌های تدریس برای کودکان و نوجوانان

محمد یوسفیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تخته سفید ۱: روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان

نویسنده:

محمد یوسفیان

ناشر چاپی:

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (علیه السلام)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	تخته سفید ۱: روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۸	طلوع سخن
۲۰	سخنی با مریبان
۲۴	۱- بدون نقطه
۲۶	۲- پرسش و پاسخ
۲۹	۳- تابلو
۳۲	۴- ترکیب حروف اول و آخر
۳۶	۵- تصویر و تفسیر
۳۷	۶- تمثیل
۴۳	۷- چیه کردن
۴۴	۸- حروف در هم ریخته
۴۷	۹- خط فانتزی (ابتکاری)
۴۹	۱۰- داستان
۵۱	۱۱- رمز
۵۴	۱۲- شعار
۶۰	۱۳- شعر
۶۳	۱۴- غلط املائی
۶۵	۱۵- لطیفه (لبخند)
۶۸	۱۶- لغت
۶۹	۱۷- معرفی الگوهای بومی و محلی
۷۰	۱۸- معما

۷۴ ۱۹- نقاشی

۷۵ ۲۰- همخوانی آیه و حدیث

۸۱ درباره مرکز

تخته سفید ۱: روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان

مشخصات کتاب

سرشناسه: یوسفیان، محمد، ۱۳۴۸ -

عنوان و نام پدیدآور: تخته سفید ۱: روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان/محمد یوسفیان.

مشخصات نشر: قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، مرکز تخصصی امامت و مهدویت، ۱۳۹۰ -

مشخصات ظاهری: ج.

شابک: ۳۰۰۰۰ ریال: ج. ۲. ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۶۲-۶-۸۲-۶

یادداشت: ج. ۲. (چاپ اول: ۱۳۹۲).

عنوان دیگر: روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان.

موضوع: تدریس

موضوع: تدریس -- روش شناسی

شناسه افزوده: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج). مرکز تخصصی امامت و مهدویت

رده بندی کنگره: ۱۰۲۵/۳/LB۱۰۲۵/۳ ت ۳ ۱۳۹۰

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۱۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۹۴۳۰۳

ص: ۱

اشاره

تخته سفید

(جلد اول)

روش های تدریس برای کودکان و نوجوانان

تخته سفید (جلد اول)

مؤلف: محمد یوسفیان

ناشر: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج)

نوبت چاپ: سوم / زمستان ۱۳۹۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۲۸-۸۰-۴

شمارگان: دو هزار نسخه

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است.

- قم: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج)، مرکز تخصصی مهدویت / خیابان شهدا / کوچه آمار(۲۲) / بن بست شهید علیان / ص.پ: ۱۱۹-۳۷۱۳۵ / همراه: ۰۹۱۰۹۶۷۸۹۱۱ / تلفن: ۳۷۷۴۹۵۶۵ و ۳۷۷۳۷۸۰۱ (داخلی ۱۱۷ و ۱۱۶) / ۳۷۸۴۱۱۳۰ (فروش) / ۳۷۸۴۱۱۳۱ (مدیریت) / فاکس: ۳۷۷۳۷۱۶۰ و ۳۷۷۴۴۲۷۳

- تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج) / تلفن: ۸۸۹۵۹۰۴۹ / فاکس: ۸۸۹۸۱۳۸۹ / ص.پ: ۳۵۵-۱۵۶۵۵

www.mahdi۳۱۳.com -

www.mahdaviat.ir -

info@mahdaviat.ir -

با قدردانی و تشکر از همکارانی که در تولید این اثر نقش داشته اند:

اعضای محترم شورای کتاب حجج اسلام مجتبی کلباسی، محمدصابر جعفری، مهدی یوسفیان، محمدرضا فؤادیان و آقایان احمد مسعودیان (مدیر داخلی)، مرتضی دانش طلب (مدیر مالی)، رضا فریدی (صفحه آرا)، عباس فریدی (طراح جلد) و کلیه کسانی که ما را یاری نمودند.

مدیر مسئول انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج)

حسین احمدی

مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف طاووس اهل بهشت است

و هاله ای از نور او را احاطه کرده است

بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۹۰

تقدیم به:

زیباترین وجود هستی

و

آفتاب بهشتیان

ص: ۴

امام کاظم علیه السلام :

خوشا به حال شیعیان ما که در غیبت ما به رشتۀ ولایت ما چنگ می زنند و در راه دوستی ما استوار می مانند و از دشمنان ما بیزارند.

«آنها از ما هستند و ما از آنها ایم»

آنها ما را به امامت پسندیدند و ما هم آنها را به شیعه بودن پسندیده ایم.

خوشا به حال شیعیان ما و باز هم خوشا به حالشان.

به خدا قسم که ایشان در قیامت در درجات ما خواهند بود.

کمال الدین و تمام النعمه، شیخ صدوق، ج ۲، حدیث ۵

ص: ۵

فهرست مطالب

طلوع سخن ۹

سخنی با مریبان ۱۱

۱- بدون نقطه ۱۵

۲- پرسش و پاسخ ۱۷

۳- تابلو ۲۰

۴- ترکیب حروف اول و آخر ۲۳

۵- تصویر و تفسیر ۲۷

۶- تمثیل ۲۸

۷- چپه کردن ۳۴

۸- حروف در هم ریخته ۳۵

۹- خط فانتزی (ابتکاری) ۳۸

۱۰- داستان ۴۰

۱۱- رمز ۴۲

۱۲- شعار ۴۵

۱۳- شعر ۵۱

۱۴- غلط املائی ۵۴

۱۵- لطیفه (لبخند) ۵۶

۱۶- لغت ۵۹

۱۷- معرفی الگوهای بومی و محلی ۶۰

۱۸- معما ۶۱

۱۹- نقاشی ۶۵

۲۰- همخوانی آیه و حدیث ۶۶

ص: ۷

طلوع سخن

امام مهدی علیه السلام آفتاب زندگی بخش است و ما در انتظار رؤیت خورشیدیم.

- حرکت و تلاش تمام انبیاء و امامان علیهم السلام، با طلوع امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به نتیجه نهایی خواهد رسید.

- طلوع حضرتش، وعده های خدا در قرآن را تحقق خواهد بخشید.

- با طلوع طلایی اش، تاریکی های گناه و ظلمت را، آفتابی و نورانی می کند و عدالت گستری بر گستره کره خاکی، پرتوی از جلوه های نورانی او خواهد بود.

- منتظران آفتاب، با شناخت و معرفت به او، در انتظار تحقق وعده های الهی و گسترش عدالت و جمع شدن بساط تاریکی به سر می برند.

... و مجموعه حاضر، در نهایت اختصار و به دور از جملات حاشیه ای و به صورت اشاره، در صدد بیان

روش ها و قالب هایی است که بوسیله آنها در راستای تربیت نسل مهدی باور و مهدی یاور، گام بردارد.

گرچه اجرای روش ها و قالب های بیان شده، در تمام مباحث معارف دینی، از اصول دین و فروع دین و ... یکسان می باشد و کار برد دارد، ولی چون مجموعه حاضر، به درخواست مرکز تخصصی مهدویت قم، تهیه شده است به این جهت سعی شده، توضیح روش ها با رویکرد مهدوی باشد.

به امید آنکه این تلاش اندک مورد قبول واقع شود و توفیق بیان ادامه روش ها که تا صد روش می باشد را، داشته باشیم.

«و تَقَبَّلْ مِنَّا و اجْعَلْنَا مِن اَعْوَانِه و انصَارِه»

ص: ۱۰

اگر از خداوند خواستی که خدایا مرا معلم و مربی کودکان و نوجوانان قرار بده تا معارف اهل بیت علیهم السلام و قرآنت را به آنها یاد بدهم، چنانچه دعایت مستجاب شد، باید عشق، دل سوزی، رفاقت، اخلاص، حوصله، سعه صدر، ذوق و سلیقه، همت و تلاش، خوش اخلاقی و شادابی، توسل و ... را، به نشانه تشکر از استجابت دعایت، همراه خود کنی که در این صورت از دعای خود پشیمان نخواهی شد و روز به روز علاقه مندی ات بیشتر خواهد شد و سال های متمادی این مدال افتخار معلمی برای کودکان معصوم، همراهت خواهد بود. چه شیرین است که بعد از چندین سال، در کوچه و خیابان، جوانان مؤمنی را می بینی که با سلام گرمی از تو استقبال می کنند همانند چندین سال قبل که وقتی وارد کلاس آنها می شدی، صمیمانه با آنها برخورد می کردی اینجاست که

وقتی وارد خانه شدی، سجده شکر به جای آوری و باز از استجابت دعایت از خدا تشکر می کنی.

چنین معلمی، سعی می کند که هر روز کلاسش متفاوت باشد تا بچه ها هر روز منتظر کلاس فردای معلم خود باشند. چون چنین نیتی دارد، دنبال روش ها و قالب هایی است که این نیت خود را عملیاتی کند چون اهل ذوق و سلیقه است و به کار خود عشق می ورزد، با استمداد از خداوند، روش هایی را ابداع می کند که آن روش ها این ویژگی را دارد که به طور غیر مستقیم وارد موضوع می شود و هدف خود را دنبال می کند؛ همان طور که برای گرفتن ماهی از دریا، قلاب ماهیگیر باید غیر مستقیم باشد که از قلاب مستقیم، ماهیگر دست خالی برخواهد گشت، گرچه دریا پر از ماهی باشد.

این روش های ابدای به صورت اندوخته و یادگار چندین سال سعی و تلاش در همراه مربیان بزرگوار می باشد که البته بعضی از این بزرگواران آنها را مخلصانه به صورت کتاب

ص: ۱۲

و یا سی دی در اختیار علاقه مندان قرار داده اند. این معلم کوچک نیز با توجه به خوشه چینی هایی که از اساتید خود در این رشته داشته ام و با توجه به مکتوبات مریبان دیگر، بعضی از این روش ها را در این جلد و روش های دیگر را انشاء الله در چندین جلد بعدی ارائه نموده تا این توفیق را داشته باشم که درس پس داده و سکوی پرشی باشم برای تمام علاقه مندان و مریبان عزیزی که این نوشتار را قبول زحمت کرده و آن را مطالعه کرده اند، گرچه که خود اعتراف دارم که اکثر این روش ها برای مریبان عزیز مأنوس و شاید تکراری باشد اما هدف نگارنده جمع آوری آنها در یک مجموعه و تکمیل آن توسط اساتید بزرگوار و مریبان عزیز می باشد تا این اندوخته ها و تجربه ها که در سالهای متمادی سینه به سینه نقل شده و هر کسی به ذوق خود، مقداری بر آن افزوده، به نسل های آینده نیز منتقل شود و دعای خیر آنان همراه ما باشد.

در پایان جا دارد تشکر کنم از اساتید و مجموعه هایی که سال های متمادی توفیق شاگردی آن را داشته ام که از جمله آنها مرکز تربیت مربی کودک و نوجوان دفتر تبلیغات اسلامی و مرکز تخصصی مهدویت قم و اساتیدی همچون آیت الله حائری شیرازی و حجت الاسلام و المسلمین آقای قرائتی و حجت الاسلام و المسلمین آقای راستگو و با تشکر ویژه از حجت الاسلام لطفیان سرگزی که در گردآوری این مجموعه کمک شایان نموده اند.

منظور از روش بدون نقطه این است که، کلمه یا متنی بدون نقطه آورده شود. در این روش همان طور که مربیان عزیز می دانند، دانش آموز اولاً مجبور است از قوه فکر خود استفاده نماید و اگر مسابقه ای باشد، سرعت تفکر را هم به آن اضافه کند و ثانیاً ممکن است همین متن را اگر شما با نقطه در اختیار او قرار دهید، جلب توجه برایش نکند و نخواند، اما اگر روش بدون نقطه را اجرا نمودید و آن را به مسابقه گذاشتید، دانش آموز به خاطر تنوع، سرگرمی و بازی، تمایل پیدا می کند که متن شما را مطالعه کند و نقطه های آن را بگذارد که خود به خود آن هدفی که مد نظر شما بوده، فراهم می گردد و با یک توضیح شما بعد از مسابقه و مروری دوباره بر متن، تمام مطالب آن منتقل خواهد شد. این روش در بازی با کلمات نیز قابل استفاده می باشد، بدین شکل که مثلاً شما روی تخته کلمه «حدا» را می نویسید و از بچه ها می خواهید که آن را بخوانند، عده ای «خدا»

می خوانند و عده ای «جدا» که با همین روش، شما موضوع خود را که چه کنیم که از خدا جدا نباشیم، چه عاملی ما را از خدا جدا می کند و چه عواملی ما را به خدا نزدیک می کند و بعضی از کارهای به ظاهر کوچک مثل این نقطه که ما را از خدا جدا کرد را مورد بحث قرار دهید.

ص: ۱۶

کلاس نباید حالت خشک داشته باشد و فقط مربی حرف بزند و متکلم وحده باشد، بلکه باید گفتگو و مشارکت دانش آموزان در بحث را نیز داشته باشیم. یکی از روش های ایجاد کننده این حالت، پرسش و پاسخ در کلاس می باشد. با ایجاد پرسش در کلاس هم باعث تنوع و رفع خستگی از دانش آموز و مربی می شود و هم دانش آموزان روی موضوع سؤال شده، تفکر و تأمل می کنند و بعد از آن که پاسخ آن بیان شد و یا جمع بندی جواب ها توسط مربی صورت گرفت، دانش آموزان خود را مالک پاسخ می دانند، به همین خاطر ماندگاری آن بیشتر خواهد بود و هم یاد می گیرند که در مقابل پرسش های خود به دنبال جواب باشند.

پرسش و پاسخ به روش های مختلفی اجرا می شود که نمونه هایی از آن بدین طرق است:

الف: خود مربی همراه یک پرسش به سر کلاس بیاید و آن را در جمع دانش آموزان مطرح کند، بعد از آن، پاسخ دانش آموزان را جمع بندی و تکمیل کند.

ب: مربی قسمتی از یک موضوع را در کلاس توضیح دهد و از دانش آموزان بخواهد با توجه به مطالب گفته شده، پرسش های خود را بیان کنند و به آن ها پاسخ بدهد.

ج: مربی موضوعی را مطرح نماید سپس موافقین و مخالفین را دعوت به مناظره و پرسش و پاسخ از یکدیگر کند. برای مشخص شدن این قسمت، مثالی آورده می شود. مربی این پرسش را مطرح نماید که اسلحه امام زمان علیه السلام هنگام ظهور چیست؟ آیا امام علیه السلام و اصحابشان با شمشیر می جنگند، همان گونه که در بعضی از روایات آمده، یا آن که با همان اسلحه های پیشرفته زمان ظهور با دشمنان مقابله می کنند. بعضی از دانش آموزان طرفدار قول اول و گروهی طرفدار قول دوم هستند، نمایندگان هر دو گروه با

همدیگر به پرسش و پاسخ و مناظره می پردازند و دانش آموزان طرفدار هر گروه آنها را تشویق یا راهنمایی می کنند.

د: خود مربی، حالت پرسش و پاسخ داشته باشد و لحظاتی با حرکت های خاص و تأمل هایی که انجام می دهد، دانش آموزان را نیز همراه کند. مثلاً وقتی وارد کلاس شد بعد از بسم الله و احوال پرسشی این گونه شروع کند که مگر می شود شخصی بیش از ۱۲۰۰ سال عمر داشته باشد؟ فلسفه این عمر طولانی چیست؟ و بعد از جواب دادن به هر قسمت، پرسش های بعدی را مطرح نماید و پاسخ گوید.

ص: ۱۹

چنانچه موضوع روز شنبه را در مثلث بنویسیم و روز یکشنبه را در مربع و روز دوشنبه را در متوازی الاضلاع و همین طور تا پنج شنبه موضوعات را در شکل هندسی خاصی بنویسیم ماندگاری آن در ذهن بچه ها بیشتر خواهد بود و یادآوری آن سریعتر انجام می گیرد.

این روش را در یک موضوع نیز می توان به کار برد که زیر مجموعه آن موضوع را در قالب هایی خاصی قرار داد تا بچه ها زودتر و سریع برایشان یادآوری شود. مثلاً اگر موضوع شما مهدویت باشد، موضوع انتظار را در مربع، موضوع یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را در مستطیل، دشمنان حضرت را در مثلث یا دایره بنویسید. فایده این روش این است که یک نوع طبقه بندی در ذهن بچه ها از جهت موضوعی ایجاد می شود و زمانی که شما در بحث مهدویت شکل مثلث یا دایره را کشیدید قبل از آن که موضوع را در داخل آن بنویسید، دانش آموزان

می فهمند که بحث شما در مورد دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد.

در این روش، در موضوعات مورد نظر خود می توانید از تابلوهای راهنمایی و رانندگی نیز استفاده کنید که دو فایده برای این کار مترتب است. این که دانش آموزان در مرحله اول با تابلوهای راهنمایی و رانندگی آشنا می شوند و چون این تابلوها در تمام خیابانها و در درون و بیرون از شهر نصب شده اند، اگر شما مفاهیم مورد نظر خود را در روی این تابلوها اجرا نمایید تأثیر خوبی خواهد شد که مثلاً تابلوهایی همانند: بوق زدن ممنوع، توقف مطلقاً ممنوع، محل پارک، انحراف به چپ یا راست ممنوع، سقوط در پرتگاه و دهها تابلوی دیگر، که می توانید با ذوق و سلیقه خود در مفاهیمی همانند: غیبت ممنوع، مواظب زبان خود باشید، چگونگی سبقت گرفتن، پرتگاههای زندگی، محل های توقف در نماز، چگونگی طواف و خلاصه صدها موضوع اخلاقی و احکامی و

ص: ۲۱

... که در شرع مقدس اسلام برای هر کدام تابلوی خاصی تهیه شده است.

با توجه به علاقه مندی بعضی از دانش آموزان به ریاضی، می توانید بعضی از موضوعات را، با تابلوی ریاضی آغاز کنید (گر چه خود ریاضی، یکی از روش هاست) مثلاً عدد ۶۸۱۲ را روی تابلو یا کارت یا شکل دیگری یادداشت کنید و بگویید درس امروز ما این عدد است و بحث را ادامه دهید (ادامه بحث، در روش رمز آمده است، به آنجا مراجعه فرمایید).

ص: ۲۲

۴- ترکیب حروف اول و آخر

چون دانش آموزان با کلمه سازی آشنا هستند، ما نیز از این روش در کلاس های خود استفاده کرده و بعضی از قالب های جدید و جالب را نیز به آن اضافه می کنیم، این روش می تواند برای پیدا کردن یک کلمه، عبارت یا جمله ای کوتاه باشد مثلاً اگر موضوع کلاس شما کلمه «مهدی» عجل الله تعال فرجه الشریف باشد از دانش آموزان سؤال کنید کلمه ای که اولش میم است و آخرش یاء. در اینجا دانش آموزان کلمات متعددی را می گویند که شما بعضاً می توانید در مورد بعضی از کلمات جالبی که بچه ها می گویند توضیح مختصری بدهید یا از خود دانش آموز بخواهید که در مورد آن کلمه توضیح بدهند. اگر در حین اجرای برنامه یا حتی اگر اولین نفر، کسی کلمه «مهدی» عجل الله تعال فرجه الشریف را حدس زد، شما به کار خود ادامه دهید و بعد از اجرای برنامه از او تشکر و او را تأیید نمایید.

طریق دیگر اجرای این روش بدین گونه است که اگر کلمه مورد نظر ما تعداد حروف آن زوج باشد مانند کلمه «مهدی» عجل الله تعال فرجه الشریف حروف آن را جدا کرده و به شکل های مختلف می توانیم اجرای برنامه نمائیم. مثلاً کلماتی را بنویسید که اول آن حروف «م-ه-د-ی» باشد همانند کلمات «محمد صلی الله علیه و آله و سلم- هدایت- دجال- یوسف علیه السلام» بعد از دانش آموزان بخواهید که در ترکیب حروف نوشته شده این کلمات، رمزی است که آن را حدس بزنند که دانش آموزان با کمک ما در دفعه اول آن را پیدا می کنند. برای استفاده بهتر و بهینه از این روش می توانید کلماتی را انتخاب کنید که با موضوع اصلی و مورد نظر شما، ارتباط داشته باشد که بعد از پیدا شدن کلمه، در مورد ارتباط آن کلمات با کلمه مورد نظر نیز توضیح دهید که در اینجا کلمه «محمد صلی الله علیه و آله و سلم»، هدایت، دجال، یوسف علیه السلام با بحث مهدویت و کلمه مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف، ارتباط دارد.

چنانچه رابطه کلمات مورد نظر با موضوع اصلی مد نظر شما نباشد، یا وقت تنگ باشد، می توانید همان اول برنامه به

دانش آموزان بگوئید کلمه ای که اولش میم باشد را بگویند. بعد کلمه ای که اولش هاء و کلمه ای که اولش دال و کلمه ای که اولش یاء و برنامه را همان گونه که گفته شد ادامه دهید.

روش دیگر ساختن کلمه «مهدی» عجل الله تعال فرجه الشریف بدین گونه است که: کلمه ای بسازیم که اولش میم و آخرش هاء باشد مثلاً کلمه «مکه» و کلمه ای دیگر بسازیم که اولش دال و آخرش یاء باشد مانند کلمه «دوستی» که در این روش با استفاده از حروف اول و آخر کلمات کلمه «مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف» به دست می آید و کلمه «مکه و دوستی» را نیز می توانید در راستای کلمه مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف توضیح دهید.

بنابراین رسم شکل های بیان شده و شکل های پیشنهادی دیگر بدین گونه است.

همین روش را در عبارتهای چند کلمه ای یا یک جمله کوتاه می توان، استفاده نمود به همان شرطی که بیان شد که تعداد حروف آن کلمه زوج باشد. همانند کلمه: مهدی باوران _ مهدی یاوران.

ص: ۲۶

۵- تصویر و تفسیر

یکی از روشها برای برانگیختن قوه تفکر و تعقل در کودک و نوجوان روش تصویر و تفسیر است، بدین صورت که بعضی از تصاویر که دارای پیام می باشند در اختیار دانش آموزان قرار می گیرد و از آنها خواسته می شود که پیام آن تصویر را بیان کنند. در این روش یاد می گیرند نسبت به تصاویر و صحنه های اطراف خود حساس باشند و روی آن تفکر و تعقل کنند همان طوری که خداوند به ما توصیه کرده است.

جهت نزدیک کردن مفاهیم دینی و معقول به ذهن مخاطبان و دانش آموزان از تمثیل استفاده می کنیم. از چیزی که نزد دانش آموزان محسوس و قابل لمس و ادراک است، کمک گرفته و اموری که شاید فهم آن بر ایشان مشکل باشد را با این امر محسوس، قابل درک و فهم می نمائیم.

به تمثیلات در مورد امام مهدی علیه السلام توجه نمائید:

انتظار خورشید

ما هر شب منتظر طلوع خورشید فردا هستیم، اما معنای انتظار خورشید آن نیست که دست روی دست بگذاریم و تا صبح در تاریکی به سر ببریم، بلکه هر کسی اتاق خود را روشن می کند. و یا در زمستان منتظر فرا رسیدن تابستان

ص: ۲۸

۱- کتابی با عنوان «امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در تمثیلات و تشبیهات» بزودی منتشر خواهد شد.

هستیم، ولی انتظار تابستان به آن معنا نیست که در زمستان بلرزم و اتاق خود را گرم نکنیم.

امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف در زمان غیبت همانند خورشید پشت ابر می باشند که ما منتظران رؤیت خورشیدیم اما این بدان معنا نیست که دست روی دست بگذاریم و هیچ کاری نکنیم بلکه در زمان غیبت امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف باید به مقدار توان خود با ظلم مبارزه کنیم و درصد اصلاح خود و جامعه بر آییم.

در روایت می خوانیم: «أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ» بهترین عمل، انتظار آمدن حضرت مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف است. بر اساس این حدیث، انتظار حالت نیست، بلکه عمل است. بنابراین منتظران واقعی باید اهل عمل باشند. کسی که منتظر مهمان است در خانه آرام نمی نشیند و خانه را برای آمدن مهمان آماده می کند. بنابراین آمادگی برای ظهور، خود سازی، امر به معروف، دعوت به حق و آگاه سازی دیگران، از وظایف مردم در زمان غیبت امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف می باشد.

چراغ

چراغ را برای روشنایی و گرما جلوی بچه می گذاریم اما بچه از روی جهالت و نادانی به آن سنگ می زند، چراغ را از جلوی بچه بر می داریم تا به آن سنگ نزند، این که چراغ را از جلوی بچه بر می داریم، دلیل ترس و ضعف ما نیست و از قدرت بچه نمی ترسیم بلکه از خطا و اشتباه او می ترسیم.

البته اگر تعدادی لامپ و چراغ داشته باشیم ممکن است تا وقتی چراغ و لامپ داریم از جلوی بچه بر نداریم و یا لامپ جدید وصل نماییم ولی وقتی یک چراغ و لامپ باقی مانده، باید این یکی باقی بماند.

امامان بزرگوار ما همانند چراغ های هدایتی هستند که خداوند در مسیر انسان ها نصب نموده است که در اثر اشتباه و خطای گذشتگان، یازده تن از آنها به شهادت رسیدند. غیبت و غایب شدن امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برای جلوگیری از این اشتباه است و تا این احتمال و اشتباه باشد، غیبت همچنان باقی است و از ظهور هم خبری نیست که نیست.

فرض کنید یک خانواده به مهمانی می‌خواهند بروند، پدر زودتر از همه لباس و کفش را پوشیده و آماده می‌شود و ماشین را روشن می‌کند و سر کوچه منتظر آمدن بچه‌هایش می‌باشد اما در خانه یکی از بچه‌ها دنبال کفشش می‌گردد، یکی دنبال جوراب است، در اینجا پدر آماده، منتظر آمدن بچه‌هایی است که هنوز آماده نشده‌اند.

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف منتظر ماست نه که ما منتظر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم، چون آدم آماده، همیشه منتظر آدم ناآماده است.

قلب

بدن انسان از میلیاردها سلول تشکیل شده است، این میلیارد سلول در سراسر بدن به یک مرکز فرماندهی متصل و با آن ارتباط دارند، به همین خاطر اگر شما سر سوزنی به سر انگشتتان بزنید فوراً مرکز فرماندهی متوجه آن می‌شود. یعنی تا یکی از میلیاردها سلول که زخم می‌شود، فوری

اطلاع به مرکز فرمانده ای داده می شود و آن مرکز آن را حس می کند.

این میلیاردها انسان همه شان به امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف وصل اند و همه تحت ولایت و فرمانده ای آن حضرت می باشند و تو خودت یک سلول از مجموعه انسانها و مؤمنینی هستی که امام علیه السلام فرمانده و قلب آنهاست.

بنابراین وقتی کار ثوابی می کنی و یا خدای ناکرده گناه، فوری به امام علیه السلام منتقل می شود و امام علیه السلام می فرماید: وقتی این ها کار خوب می کنند خوشحال می شوم و دعایشان می کنم و هنگامی که گناه می کنند، ناراحت می شوم و برایشان استغفار می کنم.

مژه

موهای سر، ریش، مژه و ابرو همه در کنار هم و در یک صورت می باشند و همه به نحوی در حال رشد، و در حالی که موهای سر و ریش دائماً در حال رشد و تغییر می باشند، اما موی مژه در طول سال های متمادی تقریباً ثابت است،

ص: ۳۲

با این که همه آنها از یک پوست و گوشت و خون و غذا و اکسیژن تغذیه می کنند بنابراین اراده و قدرت خداوند بر این تعلق گرفته که در یک صورت، یک مو ثابت و در کنار آن موی دیگری متغیر باشد.

در مورد عمر انسان ها نیز همین گونه است، خداوند در قرآن، عمری هزار ساله برای حضرت نوح علیه السلام و خوابی سیصد ساله را برای اصحاب کهف مطرح کرده است.

بنابراین آن خدایی که قادر است که موی مژه را در صورت، بدون تغییر نگه دارد و عمری هزار ساله به نوح علیه السلام بدهد و اصحاب کهف را سیصد سال به خواب ببرد، قادر است امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را عمر طولانی بدهد و تا فراهم شدن زمینه ظهورش او را زنده نگه دارد.

شاید نام این روش کمی عجیب باشد، ولی چون مخترع آن، این نام را بر آن گذاشته، ما نیز امانتداری نمودیم. منظور از این روش آن است که عوض این که ما به طور مستقیم مثلاً درباره نعمتهای خدا گفتگو کنیم ضد یا مخالف آن را سؤال کرده و فقدان آن را بررسی می کنیم که در این صورت حضور و بود آن نعمت احساس می شود مثلاً- بگوییم اگر فنر پلک چشم خراب شود، همیشه مجبوریم، با دست خود پلک را بالا- نگه داریم یا مقدار پوست اضافی که روی انگشت دست است اگر نبود، نمی توانستیم انگشت خود را تا کنیم یا اگر مثلاً- انگشت شست نداشتیم نمی توانستیم دکمه پیراهن خود را ببندیم یا برای نوشتن مشکل داشتیم، که موارد آن زیاد است و در امور معنوی و اخلاقی نیز می توانید این روش را استفاده کنید که اگر پیامبران نبودند؟ یا اگر امامان نبودند؟ اگر قرآن نبود؟ اگر در زمان حاضر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نداشتیم؟

۸- حروف در هم ریخته

همان گونه که در بعضی از روش ها گفته شد و تکرار نیز خواهد شد، برای جذابیت بهتر، سرگرمی، ایجاد انگیزه تدبیر و تفکر، موضوع اصلی و مورد بحث را مستقیماً به دانش آموزان نمی گوئیم و سعی می کنیم با روشی که ایجاد می کنیم خود دانش آموزان موضوع را حدس بزنند تا خود را صاحب آن بدانند و تا آخر کلاس با ما همراهی نمایند و ماندگاری آن بیشتر باشد. یکی از این روش ها، حروف در هم ریخته است، بدین شکل که اگر مثلاً- موضوع شما در مورد ارتباط با امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف است که چگونه ما می توانیم به صورت معنوی با امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف ارتباط داشته باشیم، کلمه «ارتباط» را به صورت حروف در هم ریخته روی تخته بنویسید (ط ر ب ا ت ا) و از دانش آموزان بخواهید که از این حروف در هم ریخته، کلمه ای معنا دار بسازید، که بعد از کشف آن کلمه، شما بحث خود را آغاز خواهید کرد، چنانچه کلمه انتخاب شده و

در هم ریخته شده، مشکل باشد، شما می توانید با توضیحات در اطراف آن موضوع، دانش آموزان را کمک کنید.

ضمناً می توانید از آن حروف کلمه ای جدید بسازید و از دانش آموزان بخواهید کلمه مورد نظر شما را از این کلمه بسازند. مثلاً اگر محل اردوی شما همدان است کلمه دامنه را روی تخته بنویسید و از دانش آموزان بخواهید که محل اردو را از روی این کلمه تشخیص بدهند. همین روش را می توانید در پیک یا مسابقه هایی که برای فضای بیرون از کلاس تنظیم می کنید، استفاده نمایید، بدین شکل که متنی که مد نظر دارید، بعضی از کلمات داخل متن را انتخاب کنید و حروف آن را در هم کنید و داخل پرانتز قرار دهید و از دانش آموزان بخواهید که متن را مطالعه کنند و حروف در هم ریخته آن را به طور صحیح در بالای آن یا در زیر صفحه یادداشت کنند.

امام (ه ی م د) در شب جمعه سال ۲۵۵ هجری قمری در شهر (رم اس ا) در کشور (ق ا ع ر) چشم به جهان گشود.

آن حضرت در سن (ن ج پ) سالگی به امامت رسید. نام مادر بزرگوارش (س ن ر ج) و شیبیه ترین مردم به (ر م پ ای ب) بود. ولادتش همانند حضرت (و م س ی) به صورت مخفیانه و عمر طولانی اش مانند حضرت (ح و ن) بود.

همه ما وظیفه داریم برای سلامتی آن حضرت (ع ا د) کنیم و (ق د ص ه) بدهیم.

ص: ۳۷

۹- خط فانتزی (ابتکاری)

معرفی نمودن موضوع گفتگو و درس، روش های گوناگونی دارد، یکی از این روش ها، بیان موضوع به روش خطوط فانتزی یا ابتکاری است. در این روش ابتدا موضوع را به صورت خط های نامفهوم روی تخته نوشته می شود و با پرسش هایی که از دانش آموزان در اطراف موضوع پرسیده می شود فکر آن ها را مشغول و نزدیک به موضوع کرده و توجه آنها را به پیدا کردن موضوع جلب می نماییم، با این کار در عین ایجاد تنوع و رنگارنگی در کلاس، به طور غیر مستقیم، مطالب زیادی با دانش آموزان رد و بدل می شود و قوه تفکر و حل مسئله در آن ها تقویت می شود.

اگر موضوع مثلاً: لقب «صاحب الزمان» باشد، در مرحله اول خطوط مشترک کلمه را می نویسیم و مقداری در مورد القاب حضرت صحبت کرده از فضای دورتری به این

موضوع خاص نزدیک می شویم. در مرحله دوم نقطه های کلمه و مواردی که نیاز به دایره دارد را رسم می کنیم.

و توضیحات بیشتری در مورد این لقب بیان می کنیم و از دانش آموزان می خواهیم که کلمه را حدس بزنند و در پایان خودمان کلمه را کامل می کنیم.

ص: ۳۹

قصه و داستان همراه خلقت انسان آغاز گشته و همراه انسانها و با آنها بوده و خواهد بود و روز به روز بر تنوع و رنگانگی و علاقه به آن افزوده می شود، و مخصوص گروه سنی خاصی هم نیست. از کودک گرفته تا پیرمرد، همه دوستار داستان هستند و به آن دل می دهند.

قرآن، با این که کتاب هدایت است و کتاب قصه نیست، در عین حال یکی از ابزارهایی که بسیار در آن استفاده شده، قصه می باشد که قصص قرآن خود کتابی مفصل و قطور است.

داستان و قصه ابزاری است که بوسیله آن مسائل نامحسوس را بر کودک محسوس و عینی می کند و اگر در داستان پرداخت خوبی داشته باشیم برای کودکان نوجوانان بسیار جذاب و گیرا خواهد بود.

بنابراین از این علاقه مندی که در کودک و نوجوان نسبت به داستان وجود دارد، باید بهترین استفاده را نمود و با انتخاب داستان هایی متناسب با جنس، سن، معلومات، فرهنگ و خلاصه موقعیت اجتماعی کودک و نوجوان، آنها را با مفاهیم قرآن و اهل بیت علیهم السلام بیشتر آشنا نماییم.

ص: ۴۱

بعضی مواقع شروع کلاس با یک کلمه یا عدد ریاضی می تواند باشد که در این کلمه یا عدد ریاضی رمزی نهفته است که بحث کلاس ما می باشد مثلاً کلمه «جمعه» را روی تخته یا کارت نوشته و مقداری در رابطه با این کلمه که سید روزهاست و روز متعلق به امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف است و حضور در نماز جمعه و خلاصه مطالب زیادی که در فضیلت این روز است برای بچه ها صحبت می کنید بعد به آنها بگویید در حروف کلمه جمعه، کلماتی مد نظر من می باشد که جیم آن جوانی، میم آن مال، عین آن عمر، هاء آن همنیشن. بعد از دانش آموزان پرسید، کلمات جوانی، مال، عمر و همنشین آیا شما را به یاد حدیثی می اندازد؟ و برای آن ها در مورد این حدیث که در روز قیامت از این چهار چیز از انسان پرسش می کنند، توضیح دهید.

یا مثلاً کلمه «مقصد» که درباره این کلمه مقداری صحبت نمایید بعد کلمات «محراب، قبرستان، صاحب خانه، دو شاهد عادل» را از حروف آن استخراج نمایید و از ارتباط کلمات نوشته شده از آنها پرسش نماید که متوجه خواهند شد که این کلمات برای تعیین جهت قبله می باشد.

یا مثلاً عدد (۶۸۱۲) را نوشته و رمزی بودن آن را توضیح دهید که این کلمه درباره موضوع نماز است یا به قول بعضی ها، کد ارتباط با خداست که از جمع این اعداد بدست می آید $۹+۸+۱+۲=۱۷$ که عدد (۱۷) کد ارتباط و عدد (۲۴۴۳۴) شماره تلفن ارتباط با خدا می باشد (تعداد رکعت نمازهای صبح تا عشاء)

در ادامه، اگر اول حرف عدد شش و هشت و یک و دو را که کنار هم بگذاریم کلمه «شهید» بدست می آید که کلمه مقدسی است و ارتباط آن را با نماز بیان کرده که برای نمونه می توانید، شهید نماز درروز عاشورا، که جلوی امام حسین علیه السلام در ظهر عاشورا ایستاد تا امام علیه السلام و یارانش نماز را به جماعت و

اول وقت بخوانند، که بعد از نماز امام حسین علیه السلام به شهادت رسید و در دنباله برنامه، کلام امام مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف که فرمودند: هیچ چیز مثل نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد را بیان کرده و هنگامی که حضرت ظهور کردند: حضرت عیسی علیه السلام در نماز به امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف اقتدا می کند.

آن روز که آید ز پس پرده غیبت اول هدف مهدی موعود نماز است

جهت محکم شدن و قوت بعضی از مفاهیم دینی یا انقلابی، از شعار استفاده می‌کنیم که از جهت ریتم و فضا و چگونگی بیان آن با شعر معمولی تفاوت دارد. از شعار می‌توان در کلاس جهت سر حال شدن بچه‌ها و به اصطلاح برای این که خواب از چشمانشان بپرد و همچنین در راهپیمایی، اردو، کوهپیمایی و خلاصه هر کجا که نیاز به شور و حال داشته باشیم، از آن استفاده کنیم و اگر شعار به صورت هماهنگ و با ریتم خوب و مناسب و با محتوایی متناسب و پر معنا بیان شود برای بچه‌ها بسیار جذاب و دلنشین است و از آن استقبال می‌کنند.

چگونگی استفاده از شعار بستگی به شور و حال، توانمندی، و ابتکار مربی، دانش‌آموزان و شرایط مکانی و زمانی دارد.

چون موارد و گوناگونی استفاده از روش شعار، زیاد است فقط نمونه هایی بیان می شود. مثلاً یکی از دانش آموزان سؤال می کند: راه موفقیت چیست؟ ممکن است یکی از جواب های شما این نوشته باشد که در داخل پرانتز به صورت شعار نوشته می شود (فکر کن _ تصمیم بگیر _ عمل کن) برای این که، این جواب شما بیشتر در ذهن بچه ها ماندگار شود و شور و حالی به کلاس داده باشید به بچه ها می گوئید چند بار این جمله را هماهنگ با هم، بعد از من، محکم و مردانه بگوئید.

و یا مثلاً درباره جنایت های آمریکا و اسرائیل و ظلمی که به مسلمانان و مردم مستضعف دنیا می کنند برای بچه ها صحبت کرده اید برای این که بعد از صحبت شما، انزجار و تنفر خود را به ظلم ظالمان که در رأس آن ها آمریکا و اسرائیل است، نشان دهید چند بار، شعار مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل را با بچه ها تکرار کنید.

(جواب به صورت: بیا بیا یا مولا، بیا بیا یا مولا)

فجر سپیده سر زد، از سرزمین شادی

بهار هستی رسید، از نور پاک مهدی

بوی گلاب نرگس، پیچیده توی هستی

پرنده ها سر دادند، نغمه شور و مستی

نیمه شعبان رسید، بازم دوباره از راه

روزی که نرگس داره، به دامنش قرص ماه

اونکه ز نسل زهراست، اون که امیر دلهاست

نور دو چشم حیدر، او از تبار طاهاست

امید دردمندان، مصلح کل جهان

از بدیهای مردم، شده ز دیده نهران

اما یه روز میاد و، با ظهورش می کنه

پاینده دین اسلام، زنده دوباره قرآن

بدیها از بین می ره، خوبی فراگیر می شه
صلح و صفا و پاکی، عالم سراسر می شه
ای همه خوبیها، کی می شه دلتنگیها
با ظهور قشنگت، تموم بشه یا مولا
دست بابا تو دستم، داریم دعا می کنیم
برا ظهورت آقا، خدا خدا می کنیم
دست مامان تو دستم، منتظرت نشستم
برات دعا می کنیم، ای از وجودت هستم
همه می گیم خدایا، بیار امام ما را
خلاصه خوبی ها، مهدی آل زهرا

سراینده: هاشمی

ص: ۴۸

جواب به صورت شعاری: یا امام زمان

مهدی زهرا، یا امام زمان - امید دلها، یا امام زمان - نجات جانها، یا امام زمان - ای گل طاها ...

آقای خوبم - ای مهربونم - دوست دارم من - تا پای جونم - عشق منی تو - روح منی تو - جان منی تو - بت شکنی تو -
کی می شده آقا - تو را ببینم - به دست آقا - کامل شه دینم - قول می دم آقا - نماز بخونم - دوست داری آقا - اینو می
دونم - قول می دم آقا - تا درس بخونم - خوشحال می شی تو - اینو می دونم - دوست دارم آقا - قرآن بخونم - راضی
می شی تو - اینو می دونم - دوست دارم آقا - تا خوب باشم من - یارت می شم من - اینم می دونم - خورشید عالم - از
پشت ابرها - کی می آی آقا - ای گل زهرا - کنار کعبه - ندا می دی تو - مردم دنیا - نجات می دی تو - می خوام ز الله
- خدای دانا - تا زود بیاره - ظهورت آقا - با ظهور تو - بارون ایمان - بر دلهای

ما - می باره آقا - مردم دنیا - عاشق می شند و - نعمتهای حق - بر ما می باره - نام خدا و - قرآن و اسلام - زنده به دست - می شن دوباره - آدمهای بد - از بین می رند و - دنیا چه زیبا - می شه دوباره

هاشمی

ص: ۵۰

جهت پاسخ دهی به احساسات دانش آموزان و یا برانگیختن احساسات آنها و سیر این احساسات به سمت امور معنوی، از شعر استفاده می شود. در فضای ارتباط با دانش آموزان، شعر باید متناسب با سن، معلومات و فرهنگ آنها باشد و از جهت دیگر با توجه به مناسبتی که شعر در آن استفاده می شود نیز باید تناسب داشته باشد.

عطر گل های نرگس

یک روز می آید آخر

آقا، امام زمانم

باید که این روزها را

در انتظارش بمانم

شاید همین زودی زود

شاید که فردا بیاید

با قاصدک های زیبا

همراه گل بیاید

بوی قدم های او را

این روزها می کنم حس

چون شاپرک می کشم پر

با عطر گل های نرگس

محمود پور وهاب

ص: ۵۲

گل آسمانی

باز جشن و چراغان

باز هم شادمانی

باز چشم انتظاریم

ای گل آسمانی

کوچه هایی پر از نور

شهری از شعر باران

باز پیچیده این جا

خنده نو بهاران

عاشقان نگاهت

مات هفت آسمانند

تو نگفتی که تا کی

در فراقتم بمانند

ماه پنهان عالم

ماه زیبا کجایی

از پس ابر غیبت

کاش می شد بیایی

سعید عسکری

یکی از روشهایی که برای بچه ها جالب و در بعضی مواقع خنده دار نیز می باشد، روش غلط املائی می باشد، این روش به خصوص برای مقاطع سنی پایین تر مناسب است، بدین شکل که متنی را که از روی هدفی انتخاب کرده ایم، بعضی از کلمات آن را به عمد غلط می نویسیم و آن متن را در اختیار دانش آموزان می گذاریم و مثلاً به آنها می گوئیم در این متن ده غلط املائی وجود دارد که آنها را پیدا کنند و زیر آن خط بکشند و صحیح آن را بنویسند، که در این روش چندین فایده نهفته است اول اینکه دانش آموز متن ما را می خواند که این هدف اصلی ماست، در مرحله بعد دقتی است که به کار می برد که او را اهل دقت و تمرکز حواس می کند و در مرحله ای دیگر، بعضی از لغات را طرز صحیح نوشتن آن را یاد می گیرد و فواید دیگری که ممکن است داشته باشد.

متن زیر را صحیح نمایید.

امام مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف در شهر صامرا در کشور عراق به دنیا آمدند، حضرت از همان کودکی همانند حضرت موسی علیه السلام مخفیانه زندگی می کردند و از نظر ثیما و سورت شبیه به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بودند. حضرت دارای الغاب زیادی هستند که از جمله آن ها: صاحب الزمان عجل الله تعال فرجه الشریف ، غائم علیه السلام و ابالصالح. روایت داریم که امام مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف وارس تمام علوم است و بر تمام دانش ها اهاطه دارد. امام مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف دارای دو قبیت بودند، اولی قیبت صقری و دومی قیبت کبری، در زمان قیبت کبری مردم به وسیله مراجاً بزرگ تقلید، مسائل دینی خود را یاد می گیرند و به آن عمل می کنند.

ص: ۵۵

۱۵- لطیفه (لبخند)

جهت استراحت ذهن مخاطبان و دانش آموزان و تنوع و رنگارنگی در کلاس ها، از لطیفه استفاده می شود. اگر لطیفه اول کلاس یا آخر کلاس گفته شود، جهت شروع و پایان خوش و شاد در کلاس می باشد که توجه داشته باشیم که کلاس یا اردوی بچه ها با حالت خوشی آغاز شود و با حالت خوشی تمام گردد و اگر لطیفه در میان برنامه ها باشد باعث جذابیت، استراحت ذهن ها و گرفتن انرژی جدید برای ادامه برنامه می باشد.

چند مثال:

- با عمویت کجا می روی، فروشگاه، چرا؟ چون نوشته خرید برای عموم آزاد است.

- مشتری: لطفاً یک نوشابه بدهید. فروشنده: گرم است. مشتری: با نعلبکی می خورم.

- معلم بچه نه پرو و نه کم رو. شاگرد: آقا، اجازه نیمرو

ص: ۵۶

- معلم: مخالف کلمه پیروزی. دانش آموز: اجازه استقلال

- معلم: چرا مشق نوشتی، دانش آموز: می خواستم شما مرا تنبیه کنید تا برای دیگران عبرت باشم.

- معلم: بگو بینم محتویات نوشابه چیست؟ دانش آموزان: آقا گاز داره، آب داره، اگر برق و تلفن هم داشت یک سرویس کامل بود.

- پدر: تا کی خواهی برای رفتن به مدرسه لجبازی کنی. پسر تا آخر خرداد ماه.

- کله پاچه فروش: چشم بذارم؟ مشتری: صبر کن بریم قایم شیم!

- قاضی: مرد حسابی چرا شب از دیوار مردم بالا رفتی؟ خب برای این که در خونه هاشون بسته بود.

- معلم: چرا در نوشتن انشاء از پدرت کمک نمی گیری. دانش آموز: بابام از شما دلخوره. معلم: چرا؟ دانش آموز: دفعه قبل به انشای او نمره صفر دادی.

ص: ۵۷

- بابای یک اسرائیلیه تو زباله دونی سخته می کنه و میمیره، از اون به بعد هر وقت به آنجا می رسد های های گریه می کرد
که اینجا بوی بابامو میده!

ص: ۵۸

همان طور که استاد حاج آقای قرائتی می گویند برای مربی و مبلغ سه تا سین لازم است: ۱- سوز ۲- سواد ۳- سلیقه. ما نیز در کلاسهای خود جهت آموزش از همین روش استفاده نماییم. مثلاً بگوییم از راههای نفوذ شیطان بر انسان از راه چهار «شین» است. ۱- شایعه ۲- شهرت طلبی ۳- شهوت ۴- شکم پرستی

و یا لغت را کالبد شکافی کنیم و بگوئیم یکی از دشمنان امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف و منتظران او، شیطان می باشد این شیطان، «شین» او شایعه یا کلمات بالا- که گفته شد و «یاء» آن یأس و ناامیدی و «طاء» آن طمع و طعنه و «الف» آن آرزوهای طولانی و اهانت به دیگران و «نون» آن ندانسته گویی است.

در همین روش لغت است که مربی، تعریف لغتی را به صورت سؤالی مطرح نماید و نام لغت را پرسش نماید مثلاً بگوید: به نامه های امام زمان عجل الله تعال فرجه الشریف که توسط نائبان خاص به مردم می رسید چه می گفتند؟ یا لغت را سؤال نماید که مثلاً تطبیق یا وقانون در بحث مهدویت یعنی چه؟

۱۷- معرفی الگوهای بومی و محلی

از قالب های بیانی که برای دانش آموزان و مخاطبان جالب و هیجانی می باشد این است که موضوع مد نظر را، الگوی آن را از محل و شهرستان خود دانش آموزان انتخاب نماییم. مثلاً- اگر موضوع، اخلاص، ایثار، شهادت طلبی، مهدی باوری و ... باشد، اگر فردی را به عنوان الگوی این صفات می خواهیم معرفی کنیم، از اهالی همان محل باشد. بدین جهت قبل از تدریس در هر محله ای، الگوهای بومی آن محل را شناسایی نماییم و در موضوعات خود از آن استفاده کنیم به خصوص اگر مربی اهل آن محل نباشد و به آنجا دعوت شده باشد.

بنابراین حداقل کار این است که در مورد شخصیت های معروف استانها، شهرستانها و محل اجرای کلاس، اطلاعاتی به خصوص جدید و جالب، همیشه همراه خود داشته باشیم.

ص: ۶۰

یکی از روش های جالب و جذاب در کلاس ها بیان معما می باشد که با این روش علاوه بر تنوع و رنگارنگی، از هوش و استعداد دانش آموزان مطلع می شویم. معما همانند روش های دیگر، باید متناسب با سن، معلومات و فرهنگ مخاطبین باشد. زمان بیان معما می تواند اول کلاس و جلسه باشد که حواسها جمع شود، یا در وسط کلاس برای رفع خستگی و تغییر موضوع و یا در آخر از جهت اینکه کلاس پایان خوشی داشته باشد و یا این که معما در کلاس مطرح شود و جواب آن برای جلسه بعد آماده شود.

چند نمونه از معما:

- ۱- چند پیامبر نام ببرید که پدرشان نیز پیامبر بودند؟ (حضرت یوسف علیه السلام، حضرت یحیی علیه السلام، سلیمان علیه السلام، اسماعیل علیه السلام)
- ۲- پیامبری که صد سال مرد و دوباره زنده شد؟ حضرت عزیر علیه السلام
- ۳- کدام پیامبر بدون پدر و مادر به دنیا آمد؟ حضرت آدم علیه السلام
- ۴- نام کدام پیامبر، بیشتر در قرآن آمده است؟ حضرت موسی علیه السلام
- ۵- از اطرفیان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، که مانند پسر نوح بود؟ جعفر کذاب
- ۶- پیامبری که به امام زمان علیه السلام در نماز اقتدا می کند؟ حضرت عیسی علیه السلام
- ۷- پدر علم شیمی چه کسی است؟ جابر بن حیان
- ۸- چرا ماهی با چشم باز می خوابد؟ چون پلک ندارد.
- ۹- خط نابینایان چه نام دارد؟ بریل
- ۱۰- سوره ای به نام فروع دین؟ سوره حج
- ۱۱- سوره ای به نام یک فلز؟ حدید (آهن)
- ۱۲- یکی از شهرهای ایران که نام سوره ای است؟ نور

۱- شکافتن ماه معجزه کدام پیامبر است؟ حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم

۲- کدام حیوان را می توان، زنده خورد؟ ماهی

۳- بهترین سرگرمی برای بچه ها در فصل زمستان چیست؟ کلاه

۴- آن کیست که وقتی مرد، دنیا برای او گریه کرد؟ نام زنش دنیا بوده

۵- نام اسب امام حسین علیه السلام ، چه نام داشت؟ ذوالجناح

۶- تعداد حروف مقطعه قرآن چندتاست؟ ۲۹ حرف

۷- راننده تریلی از چراغ قرمز عبور کرد، پلیس او را جریمه نکرد؟ راننده بدون ماشین بوده

۸- در چه صورت نام شیطان را بدون وضو نمی توان دست زد؟ وقتی در قرآن باشد

۹- کدام پیامبر است که شتر از معجزات اوست؟ حضرت صالح علیه السلام

۱۰- زنی پادشاه، در قرآن؟ ملکه سبا

۱۱- آن چیست تا چشمهایت را نبندی آن را نمی بینی؟ خواب

۱۲- مسجدی متعلق به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در کشور عراق؟ مسجد سهله

۱- تعداد یاران خاص امام مهدی علیه السلام؟ ۳۱۳

۲- امام زمان علیه السلام با پرچم چه کسی قیام می کند؟ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

۳- محل ظهور امام زمان علیه السلام کجاست؟ کعبه

۴- مسجدی متعلق به امام زمان علیه السلام که در ایران می باشد؟ مسجد جمکران

۵- به فرو رفتن دشمنان امام زمان علیه السلام در زمین، چه می گویند؟ خسف

۳۰- یکی از کسانی که امام زمان علیه السلام به او نامه نوشتند؟ شیخ مفید

ص: ۶۴

یکی از روش‌هایی که بعضی از کودکان و نوجوانان به آن علاقه مند هستند، نقاشی می باشد که مربی باید از این علاقه مندی بهترین بهره مندی را داشته باشد. مربی می تواند با انتخاب یک موضوع از دانش آموزان بخواهد که در رابطه با آن نقاشی بکشند. فایده این کار آن است که، زمانی را که دانش آموز مشغول نقاشی است، تمام حواسش به آن موضوع می باشد که این، آن نتیجه ای است که ما می خواهیم. موضوعاتی همانند نقاشی: شهر منتظران، کوچه های انتظار، مدرسه مهدوی، شهر ظهور، خورشید پشت ابر، هیچ چیز همانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی مالد. و موضوعات دیگر.

در مراحل می توانیم، بعضی از نقاشی ها را بطور ناقص در اختیار دانش آموزان قرار دهیم و از آنها بخواهیم که آن را تکمیل کنند، یا نقاشی کشیده شده را در اختیار آنها قرار داده و رنگ آمیزی را، آن ها انجام دهند.

برای یادگیری و حفظ آیه و حدیث از این روش استفاده می کنیم، بدین صورت که اول آیه یا حدیث را با خط خوش و درشت می نویسم و آن را اعراب گذاری (فتحه، ضمه، کسره) می کنیم و یکی دوبار، با صدای بلند و به صورت شمرده می خوانیم، دفعه بعد آن را با سرعت می خوانیم. در ادامه تک تک کلمات آیه و حدیث را خوانده و از دانش آموزان می خواهیم که آن را بعد از ما تکرار کنند، بعد از چند بار تکرار از چند دانش آموز می خواهیم که از روی تخته آن را بخوانند بعد از آن، اعراب کلمات را پاک می کنیم و از دانش آموزان می خواهیم که آن را بخوانند، در این مرحله از کسانی که می توانند بدون نگاه کردن به تخته حدیث را از حفظ بخوانند، سؤال می کنیم، بعد از تشویق آنها، در این مرحله کلمه اول آیه و یا حدیث را پاک می کنیم و از دانش آموزان می خواهیم که آن را بخوانند و در مرحله بعد کلمه بعدی را پاک و به همین ترتیب تمام کلمات را

پاک کرده و پرسش می نماییم، در پایان خواهیم دید که دانش آموزان بدون آن که روی تخته، نوشته ای باشد، متن آیه و حدیث را از حفظ می خوانند و برای آنها ثابت می شود که حدیث را حفظ شده اند و از آنها خواسته می شود که بعد از کلاس، با یادآوری و تکرار آن را در ذهن بسپارند.

ص: ۶۷

۱. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم : «وَدَدْتُ أَنْ لَا أَمُوتَ حَتَّى أُدْرِكَ زَمَانَ الْمَهْدِيِّ»

دوست دارم نمیرم تا زمان مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را درک کنم.

(معجم، ج ۴، ص ۳۲۶)

۲. امام صادق علیه السلام : «الْمُنْتَظَرُ لِلثَّانِي عَشَرَ كَالشَّاهِرِ سِنْفَهُ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ يُدْبُ عَنْهُ».

کسی که منتظر امام دوازدهم باشد مانند کسی است که با شمشیر برهنه اش در رکاب رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم جهاد می کند.

(بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۸۰)

۳. امام صادق علیه السلام : «إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدٌ وَ لِيَتَمَسَّكَ بِدِينِهِ».

صاحب الامر را غیبتی در پیش است، پس هر بنده ای باید تقوا پیشه کرده به دین خود چنگ زند و آن را محکم نگه دارد.

(بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۱۴۶)

ص: ۶۸

۴ امام باقر علیه السلام: «مَثَلُ مَنْ آمَنَ بِالْقَائِمِ فِي غَيْبَتِهِ مَثَلُ الْمَلَائِكَةِ أَطَاعُوا لَهُ مِنَ السُّجُودِ لِآدَمَ وَ مَثَلُ انْكَارِ الْقَائِمِ فِي غَيْبَتِهِ كَمَثَلِ إِبْلِيسَ فِي امْتِنَاعِهِ مِنَ السُّجُودِ لِآدَمَ».

کسانی که در زمان غیبت به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف معتقد باشند، همچون فرشتگانی هستند که بر حضرت آدم سجده کردند (و تسلیم امر خدا شدند)؛ ولی کسی که او را انکار کند، مانند ابلیس است که بر آدم سجده نکرد.

(بحار الانوار، ۵۸؛ اکمال الدین، ص ۱۳)

۵ امام صادق علیه السلام: «مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لِيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَ هُوَ مُنْتَظَرٌ».

هر کس دوست دارد از اصحاب قائم باشد، منتظر بماند و تقوا پیشه کند و به محاسن اخلاق پای بند باشد و در همان حال انتظار کشد.

(بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۰)

۶. امام سجاد علیه السلام: «مَنْ ثَبَّتَ عَلَيَّ وَ لَا يَتَنَا فِي غَيْبِهِ قَائِمًا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ أَلْفِ شَهِيدٍ مِثْلَ شُهَدَاءِ بَدْرٍ وَ أُحُدٍ».

ص: ۶۹

کسی که در زمان غیبت قائم عجل الله تعال فرجه الشریف بر اعتقاد خود به امامت باقی بماند و (بر مشکلات و مصائب) صبر کند، خداوند پاداش هزار شهید همانند شهدای بدر و احد به او عطا می کند.

(بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۵)

۷. امام عسکری علیه السلام: «لَا تَزَالُ شِيعَتُنَا فِي حُزْنٍ حَتَّى يَظْهَرَ وَالدَى الَّذِي بَشَّرَ بِهِ النَّبِيُّ».

شیعه ما همیشه در اندوه و غم به سر می برد تا زمانی که فرزندم «مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف» که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نویدش را داده ظاهر شود.

(بحار الانوار، ج ۱، ص ۷۲)

۸. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم: «يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ».

در آخر الزمان مردمی از مشرق زمین (ایران)، زمینه حکومت مهدی را آماده می کنند.

(بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۷)

۹. امام حسین علیه السلام: «إِنَّ الصَّابِرَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذَى وَالتَّكْذِيبِ بِمَنْزِلِهِ الْمُجَاهِدِ بِالسَّيْفِ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ».

ص: ۷۰

کسی که در دوران غیبت حضرت مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف بر آزارها و تکذیب ها صبر کند، مانند کسی است که با شمشیر در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم جهاد کرده است.

(بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۳۳)

۱۰. امام صادق علیه السلام: «إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً أَلْمَمَسَكَ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِلْقِتَادِ».

صاحب امر را غیبتی است که سختی حفظ دین در آن زمان به سختی کشیدن دست روی شاخه پُر از خار است!

(بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۱)

۱۱. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم: يَرْضَى فِي خِلَافَتِهِ أَهْلُ الْأَرْضِ وَ أَهْلُ السَّمَاءِ وَ الطَّيْرُ فِي الْجَوِّ.

در زمان حکومت مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف ، اهل زمین و آسمان و حتی پرندگان در هوا خشنود هستند.

(مفاتیح الجنان، زیارت امام عصر عجل الله تعال فرجه الشریف)

امام صادق علیه السلام: «أَمَا وَاللَّهِ لَيَدْخُلَنَّ عَلَيْهِمْ عَدْلُهُ جَوْفَ بُيُوتِهِمْ كَمَا يَدْخُلُ الْحَرُّ وَالْبُرْدُ».

عدالت مهدی عجل الله تعال فرجه الشریف فراگیر می شود، همان گونه که سرما و گرما به همه می رسد، عدل او نیز چنین خواهد شد.

(غیبه النعمانی، ص ۲۹۷)

ص: ۷۱

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

